

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.703/2016/8.

A tanács tagjai:

Dr. Mészáros Mátyás a tanács elnöke

Dr. Kovács Zsuzsanna előadó bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

A felperesek: I.-II.-III. rendű

A felperesek képviselője:

Dr. Marton Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Marton Kálmán ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Faludi Wolf Theiss Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Bárdosi Gábor ügyvéd

A per tárgya:

személyes adatok kezelésével kapcsolatos jogsértés és jogkövetkezményeinek alkalmazása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.116/2015/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kaposvári Törvényszék 19.P.21.212/2014/52.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forint, míg a II. és III. rendű felperesek ugyanezen határidő alatt személyenként 150.000 (százötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás szerint az I. rendű felperes érdekeltségébe tartozó .. és az alperes között 2007. január 29-én kelt kereskedelmi megállapodás alapján az alperes kenőolaj szállítására vállalt kötelezettséget. A szerződéssel összefüggésben egy - perben nem álló - cég és az I. rendű felperes által az alperes ellen hibás teljesítés miatt 766.286.100 forint kártérítés megfizetése iránt indított perben a Fővárosi Bíróság a 23.G.40.990/2007/91. számú ítéletével a keresetet elutasította. Az ítéletben rögzítésre került, hogy az I. rendű felperes 1999. szeptember, december és 2000. január hónapokban felkereste valamennyi multinacionális olajforgalmazó céget és forgalmazói szerződést kívánt kötni velük. A felperesekkel szemben folyamatban volt büntetőeljárásban gyanú merült fel arra, hogy az I. rendű felperesnek nem volt célja az olajtársaságokkal megkötött szerződések teljesítése, azt feltehetően azért kötötte, hogy jutalékelőleghez jusson. Azon társaságok vonatkozásában, ahol erre lehetőséget nem biztosítottak, a szerződést a társaság hibáját állítva felmondta és kártérítési eljárást kezdeményezett elmaradt haszonra hivatkozással. A szerződést közel azonos időben valamennyi multinacionális olajtársasággal megkötötte, minden esetben a szerződés értékéhez viszonyított, csekély mennyiségű termékmintát vásárolt és szállított el. A szerződéseket megközelítőleg azonos időpontban felmondta és azonosak voltak a felmondásban közölt indokok is. A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2.Gf.40.114/2013/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást ítélezésének alapjául elfogadta, megállapította azonban, hogy az ismert tényállási adatokból a per tárgyát képező szerződés jóerkölcsbe ütközésére nem lehet következtetni, a joggal való visszaélés, mint polgári jogi alapelv megsértése pedig a szerződés semmisségének megállapítására nem ad alapot.
- [2] Az I. rendű felperes 2010. június 1-jén levélben fordult az alpereshez, amelyben 90.000.000 forint megfizetését kérte azzal, hogy ennek elmulasztása esetén az elnök-vezérigazgatóval szemben rossz minőségű termék forgalomba hozatala és egyéb más bűncselekmény miatt feljelentést helyezett kilátásba. Az I. rendű felperes a 2010. július 8-án kelt levélben bejelentette, hogy hamis zöld reklám miatt a Mexikói-öbölnél tervez demonstrációt, egyben felhívta a „...-t”, hogy amennyiben 20.000.000 dollár összegű korrekciós reklámköltséget megfizet a részére, úgy az eljárás megindításától eltekint.
- [3] A Szigetvári Városi Ügyészség a 2007-ben B.420/2007. számon indult eljárásban a Szigetvári Városi Bíróságnál 2009. december 16-án jelentős kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmény miatt vádiratot nyújtott be, amelyben I. rendű vádlottként az I. rendű felperes, II. rendű vádlottként a II. rendű felperes, III. rendű vádlottként a III. rendű felperes szerepelt. A vádirat valamennyi felperes esetében rögzítette a személyes adatokat (születési hely, idő, anyja neve, állampolgárság, személyi igazolványszám), továbbá ha ez ismert volt, az egy főre jutó havi átlagjövedelmet, valamint a II. rendű felperes büntetett előéletére vonatkozó adatokat. A vádirat alapján a Szigetvári Városi Bíróságon B.183/2009. szám alatt indult, majd a Baranya Megyei Bíróságon 10.B.323/2011. számon folytatódó eljárásban az ügyész a vádat módosította és az eljárásba sértettként bevonták a jelen per alperesét is. Az eljáró bíróság az alperes részére a vádmódosítást megküldte és az alperest sértettként idézte az ügyben 2011. november 15-én tartandó büntető tárgyalásra.
- [4] A vádiratot az alperes jogi osztálya 2012 áprilisában e-mailben továbbította az Amerikai Egyesült Államokban székhellyel rendelkező .. jogi osztálya részére azzal a céllal, hogy a vádiratot a cég az ellene az I. rendű felperes és az érdekeltségi körébe tartozó .. (a továbbiakban: ..) által a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) multinacionális vállalkozásokra vonatkozó irányelveihez kapcsolódó Egyesült Államok Nemzeti Kapcsolattartó Pont (NKP) előtt indított eljárásban felhívásra bemutassa. A vádirat a külföldi eljárásban angol nyelvre lefordítva került felhasználásra úgy, hogy a felperések egyes személyes adatait abból törölték, de abban továbbra is

szerepelt az I. rendű felperes állampolgársága, anyja neve, lakóhelye, a II. rendű felperes születési helye, ideje, anyja neve, állampolgársága, személyi igazolványa, lakcíme, valamint büntetett előéletére vonatkozó adat, a III. rendű felperes anyja neve, állampolgársága, lakcíme.

- [5] A 2011. augusztus 23-án benyújtott kérelem alapján indult fenti nemzetközi eljárásban a kérelmezők arra hivatkoztak, hogy a .. vállalatcsoporthoz tartozó cégek nem tettek eleget az Amerikai Egyesült Államok környezetvédelmi előírásainak, és ezáltal vagyoni hátrányt szenvedtek. Az eljárás során 2012. augusztus 28-án kelt előzetes értékelő irat azt a megállapítást tartalmazza, hogy a vita megnyugtató módon nem rendezhető, mert az I. rendű felperes és a .. nyilatkozatai alapján az egyedi eljárás legfőbb célja vagyoni egyezség elérése. Nevezettek olyan dokumentumokat küldtek a .. részére, amelyben előadták, hogy az NKP-val folytatott bizalmas kommunikáció során megszerzett információkat fel fogják használni egy .. elleni eljárásban, továbbá arról is tájékoztatták a ..-t, hogy ha elfogad egy pénzügyi egyezséget, akkor az egyedi eljárás iránti kérelmüket visszavonják. Az I. rendű felperes és a .. 2012. június és július folyamán csaknem naponta küldtek üzeneteket az NKP-nak, illetve egy egyezségi szerződést is a ..-nek, az egyedi eljárás iránti kérelem visszavonását felajánlva arra az esetre, ha a .. beleegyezik abba, hogy pénzügyi egyezséget kössön. Az irat rögzítette, hogy az NKP az eljárásban ajánlást adni, illetve a megegyezést elősegíteni nem tudta, az I. rendű felperes és a .. magatartását az eljárás során az együttműködés teljes hiánya és a megszerzett bizalmas információkkal való visszaélés jellemezte, amely lehetetlenné tette a vita közvetítésen alapuló lezárásához szükséges bizalmi légkör megteremtését. Az irat nem tartalmazott utalást a felperesek korábbi büntetőügyére, a keletkezett vádiratra, továbbá az abban rögzített, a perben érintett személyes adatokat sem használták fel.
- [6] A 2012. április 18. napjára keltezett, ügyvédi ellenjegyzés nélküli okirat szerint szabadalmi licencia szerződés jött létre .. szentlőrinci lakos, mint licencvevő és az I. rendű felperes, mint licenceladó között. Az okiratot tanúként írták alá a II. és III. rendű felperesek. Az 1. pont szerint az I. rendű felperes testvére, .. „Biológiailag lebontható hidraulikaolaj adalék kompozíció” megnevezésű találmányát korábban értékesítette az I. rendű felperes részére 100.000 forint vételárért, amellyel kizárólagos hasznosítási jogot is adott, egyben a ..-nek történő továbbértékesítést engedélyezte. A szerződés 2. pontja utal arra, hogy az I. rendű felperes az amerikai .. céggel közösen panasszal fordult az OECD Washingtoni Kapcsolattartó Pontjához, amelynek lényege az volt, hogy a hamisan állítja, hogy környezetbarát termékeket forgalmaz. A szerződés 7. pontja értelmében a hasznosításért egyszeri licencdíjat kell fizetni, amelynek összege 580.000.000 forint. A felek a 13. pontban kikötötték, hogy a licencvevő - tekintettel az ügylet és az olajpiac bizalmi jellegére - fenntartja magának a jogot, hogy a szerződéstől elálljon és megtagadja a vételár kifizetését, ha elveszti bizalmát a licenceladóban. A szerződés egy, ún. titkos záradékot is tartalmazott, amelyben arra hivatkoztak, hogy a licenciaszerződésben említett, szabadalommal védett találmány szabadalmi oltalmát nem tartják fenn, és az időközben kifejlesztett új receptúrára vonatkozik a szerződés.
- [7] A felperesek 2013. január 17. és 22-e között négy elektronikus üzenetet küldtek a .. különböző vállalatai számára, amelyekben a perbeli keresetlevél benyújtásának elmaradását attól tették függővé, hogy az alperes hajlandó-e 58.000.000 USA dollárt fizetni. A felperesek 2013. június 7-én egyezségi megállapodást szerkesztettek, amelyben az I. rendű felperes 12,5 millió, a II.-III. rendű felperesek 800.000 USA dollár összegű egyszeri pénzügyi hozzájárulást igényeltek azzal, hogy ennek megfizetése esetén további követelést nem támasztanak. A felperesek a 2013. június 21-én kelt levelükben bejelentették, hogy a magyar bíróság arról döntött, hogy a .. cégcsoporttal szemben eljárást kezdeményez; amennyiben nem fizet a .. vállalatcsoport 14.100.000 dollárnyi kártérítést, folytatják a pert és végül egy potenciálisan magasabb összeget, 232.000.000 dollárt fizetnek, valamint annak lehetősége is nagyobb, hogy börtönbüntetést szabnak ki a vállalat egyes képviselőivel szemben. Lényegében hasonló tartalmú levelet küldtek 2013. június 21-én a .. vállalatcsoport egyes vállalatainak is. A felperesek a 2013. szeptember 10-én újabb elektronikus

levelükben kilátásba helyezték az USA bűnüldöző szervei előtt tett feljelentést, amennyiben nem jutnak egyezsége és az alperes a felperesek által igényelt összeget nem fizeti meg.

- [8] Mindeközben .. a 2013. január 21. napjára keltezett levél szerint az I. rendű felperessel közölte, hogy 2013. január 14-én az OECD eljárás irataiból értesült arról, hogy az alperes az Amerikai Egyesült Államokba küldte a felpereseket érintő vádiratot, amely jól beazonosíthatóan tartalmazza az I. rendű felperes személyes adatait, üzleti és banktitkait, számlaszámait. A levél szerint a licencvevőnek elsősorban a .. termékeivel kell konkurálnia, ezért lényeges kérdés az I. rendű felperes jóhírveve, illetve a .. ezzel kapcsolatos véleménye. Tájékoztatta az I. rendű felperest arról, hogy a bizalmat csak akkor tudja helyreállítani, ha a .. e-mailben elismeri az adatvédelmi jogsértést, azt, hogy nem volt engedélye az adatok külföldre juttatásához és nyilvánosságra hozatalához, továbbá ha erről értesíti az eljárás résztvevőit, bocsánatot kér és törli a nyilvántartásból a számlaszámait. A levél kitért arra is, hogy álláspontja szerint a csalás büntetnének vádja alól felmentő jogerős ítélet nem alkalmas az alperes által elkövetett jogsértés kiváltására.
- [9] Ezt követően az I. rendű felperes több száz e-mailt küldött az alperesnek, valamint az alperes jogi osztálya és egyéb munkavállalói, valamint a .. címére, amelyben tiltakozott az adatkezelés ellen.
- [10] A felperesek 2014. május 1-jén, 11-én, 20-án, 22-én, 26-án és június 10-én újabb egyezségi ajánlattal fordultak az alperes jogi képviselőjéhez, amelyben - az időközben megindított jelen perben - a keresettől történő elállást az alperes részéről 406.000.000 forint megfizetésétől tették függővé. A 2014. július 11-én kelt elektronikus levélben az I. rendű felperes arra hivatkozva, hogy a .. hamis állítása miatt 360.000.000 forint megfizetése iránt végrehajtás folyik ellene, újabb egyezségi megállapodást csatolt, amelyben 610.000.000 forintot követelt a felperesek részére. A 2014. augusztus 23-án kelt egyezségi megállapodás szerint a felperesek 610.000.000 forint megfizetését kérték az alperestől, amelyet 2014. augusztus 27-én, majd augusztus 28-án kelt elektronikus üzenetükben megismételtek. A felperesek a 2014. szeptember 23-án, majd 30-án, és október 3-án elküldött elektronikus levelükben bejelentették, hogy az Egyesült Államokban egy ügyvédi irodát kívánnak megbízni azzal, hogy a nyilvánvaló adatvédelmi bűncselekmények és szándékos károkozás miatt büntető kártérítési igényt érvényesítsenek 174.000.000 USA dollár értékben. Mindezekről abban az esetben hajlandóak eltekinteni, ha 820.000.000 forintot megfizet az alperes részükre azzal, hogy a kár nagyobb részét így is maguk viselik.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [11] A felperesek a 2013. március 25-én benyújtott és az eljárás során többször módosított keresetükben kérték megállapítani: az alperes megsértette a magántitokhoz fűződő személyiségi jogukat, amikor 2012 áprilisában a Szigetvári Városi Ügyészség B.420/2007/45. számú, 2009. december 7-én kelt jogellenesen megszerzett magyar nyelvű vádiratát, benne személyes adataikat engedély és jogszabályi felhatalmazás nélkül elektronikus üzenetben az Amerikai Egyesült Államokba juttatta. Kérték annak megállapítását, hogy az alperes jogellenesen tagadta meg 2014. június 19-én a felperesek által kért elégtételadást és ezzel a magatartásával kárt okozott. Kérték az alperes kötelezését, hogy a papíralapon és elektronikus formátumban tárolt magyar nyelvű vádiratokban található személyes adataikat törölje, az alperes eltiltását a további jogsértéstől és kötelezését arra, hogy értesítse az adatok törléséről mindazon harmadik személyeket, akik részére a vádiratot korábban továbbította, illetve adjon elégtételt megfelelő nyilvánosság biztosításával, továbbá fizessen meg az alperes az I. rendű felperes részére 579.900.000 forint vagyoni, a II.-III. rendű felperesek részére személyenként 20.000.000 forint nem vagyoni kárt és ezen összegek után 2014. június 22-étől járó késedelmi kamatot.
- [12] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a vádirat megszerzése, tárolása, kezelése, majd annak a .. részére való továbbítása során jogszerűen járt el. A perbeli vádirattal érintett

büntetőeljárásban a vádmódosítást követően sértettként szerepelt, ezért a bíróság jogszerűen adta ki jogi képviselőjének a vádiratot. Az adattovábbítás sem volt jogellenes, mert az OECD eljárásban garantált volt a személyiségi jogok védelme, az adatok nyilvánosságra nem kerültek, azokat csak az eljárás résztvevői ismerték meg. Az alperes vitatta a kártérítési követelés jogalapját és összegét.

Az első- és másodfokú ítélet

- [13] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és a felpereseket marasztalta az elsőfokú eljárás költségeiben. A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és a felpereseket az alperes másodfokú eljárási költségének megfizetésére kötelezte.
- [14] A másodfokú bíróság utalva a Ptk. 81. §-ának (1) bekezdésében rögzített titokvédelem szabályaira, valamint ezzel összefüggésben az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 3. § 2. és 10. pontja szerinti, valamint az 5. § (1) bekezdése szerinti személyes adatok kezelésére vonatkozó szabályaira, rögzítette, hogy a perbeli jogvitában nemcsak azt kellett megítélni, hogy az alperes adatkezelése során a felperesek személyes adatai harmadik személlyel jogosulatlanul kerültek-e közlésre, hanem abban a kérdésben is állást kellett foglalni, hogy az alperes jogszerűen jutott-e a felperesek személyes adatait tartalmazó vádirat birtokába.
- [15] A jogerős ítélet indokolása szerint a felperesek az elsőfokú eljárásban a vádirat megszerzésével és tárolásával kapcsolatban mindvégig az alperes jogellenes magatartását állították és ennek érdekében terjesztettek elő számos bizonyítási indítványt. A felperesekkel szemben folyamatban volt büntetőeljárás iratai alapján megalapozottan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy miután az alperes a felperesek ellen folyamatban volt büntetőeljárás egyik sértettje volt, jogszerűen szerezte meg és tárolta a per tárgyát képező vádiratot.
- [16] A másodfokú bíróság az Infotv. 8. § szabályai alkalmazása körében a harmadik országba történő adattovábbítás jogszerűségének megítélésénél meghatározó jelentőséget tulajdonított a 95/46/EK Irányelv 7. cikk f) pontjának, utalva arra, hogy az az Európai Unió Bíróságának a C-468/10. és C-469/10. számú egyesített ügyekben hozott ítélete értelmében közvetlen hatállyal bír. E rendelkezés szerint személyes adat kezelhető abban az esetben is, ha az adatkezelés az adatkezelő vagy az adatot megkapó harmadik fél jogszerű érdekében érvényesítéséhez szükséges és ezen érdek arányban áll az érintettek a személyes adataik kezelésével összefüggésben megillető magánélet tiszteletben tartásához való jogukkal. A másodfokú bíróság - az alperes ilyen irányú védekezésére is tekintettel - rögzítette, hogy az adott esetben mérlegeléssel, az ellentétes érdekek összemérésével kell állást foglalni abban a kérdésben, hogy a kifogásolt adatkezelés vonatkozásában a feltételek teljesülnek-e, így az jogszerű-e.
- [17] A jogerős ítélet további indokolása szerint a kötelezettségszegéssel vádolt .. társaságnak jogszerű és méltányolható érdeke fűződött annak a ténynek a bizonyításához, hogy hasonló tárgyú igényérvényesítéssel összefüggésben az I. rendű felperessel szemben bűncselekmény alapos gyanúja merült fel és ez okból a magyar hatóságok előtt büntetőeljárás indult. Miután az Irányelv hivatkozott rendelkezése az adatokat megszerző harmadik fél méltányos érdekét is védelemben részesíti, nem volt jelentősége annak, hogy az alperes közvetlenül nem vett részt az eljárásban. A vádirat átadásával a felperesek egyes személyes adatai nem vitásan ismertté váltak, nem volt figyelmen kívül hagyható azonban az, hogy a vádiratban is szereplő személyes adatok egyébként is nyilvánosak voltak, illetve azok titokban tartásához maguk a felperesek sem ragaszkodtak. Mindezekre figyelemmel a .. társaság jogérvényesítéshez fűződő érdekének elsőbbsége megállapítható a felperesek magánítokhoz, illetve a magánélet tiszteletben tartásához fűződő jogának védelmével szemben, ezért az alperes részéről az adattovábbítás nem jogosulatlan.

Jogellenes magatartás hiányában a Ptk. 84. § (1) bekezdés a)-c) pontjai, valamint az Infotv. 22. § (5) bekezdése alapján támasztott igények is alaptalanok.

- [18] A másodfokú bíróság szükségesnek tartotta a felperesek által érvényesített vagyoni és nem vagyoni kártérítés iránti igények érdemi vizsgálatát is. Ennek körében kifejtette, hogy az alperes részéről a felperesek által állított jogsértés vitatása és a bocsánatkérés elmulasztása a kártérítési igényt megalapozó jogellenes és felróható magatartásnak nem tekinthető. A peradatok alapján az sem állapítható meg, hogy a felperesek a személyes adatok állított jogellenes kezelésével összefüggésben károsodtak volna, így kártérítési igényük az Infotv. 23. §-ára figyelemmel alkalmazandó és a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja szerint irányadó 339. § (1) bekezdés alapján alapos. A másodfokú bíróság a per adatainak részletes értékelése alapján aggályosnak tartotta az I. rendű felperesnek a kár felmerülésére vonatkozó nyilatkozatát és a per folyamatban léte alatt az igényérvényesítés időpontját, valamint .. tanúvallomását. A másodfokú bíróság kitért arra is, hogy annak bizonyíthatatlansága mellett, hogy bárki az alperes magatartása folytán szerzett volna tudomást a vádiratban foglaltakról, a per adatai alapján éppen az volt megállapítható, hogy az OECD eljárás anyagát az I. rendű felperes tette mások számára megismerhetővé. A II.-III. rendű felpereseknek a tévesen nem vagyoni kárként megjelölt, valójában elmaradt jövedelem címén érvényesített kárigénye bizonyítottság hiányában ugyancsak alaptalan.
- [19] A másodfokú bíróság annak rögzítése mellett, hogy a jogérvényesítés indoka általában közömbös, szükségesnek tartotta vizsgálni a felperesek igényérvényesítésének - az alperes által hangsúlyozott - célját is. Kifejtette, hogy a perbeli vádiratban szereplő személyes adatok jelentős részének titokban tartását a peradatok szerint több esetben maguk a felperesek sem tartották szükségesnek. A vádiratot a .. cégcsoport különböző vállalatainak is elküldték az egyezségi ajánlataik mellékleteként, amely ugyancsak arra utal, hogy az abban szereplő információkat nem tekintették védelemre méltónak. Mindehhez képest az igényérvényesítés elmaradását, majd a már megindult bírósági eljárással párhuzamosan az igényérvényesítésről való lemondást folyamatosan kirívóan magas, lényegében irreális kártérítési összegek kifizetésétől tették függővé. Az ilyen motivációjú joggyakorlás nyilvánvalóan nem felel meg az alanyi jog társadalmi rendeltetésének, az a Ptk. 5. § (1) és (2) bekezdései alapján joggal való visszaélésnek minősül.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [20] A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, tartalma szerint annak hatályon kívül helyezése és a keresetüknek való helytadás érdekében.
- [21] A felperesek kifogásolták, hogy az eljáró bíróságok nem bírálták el valamennyi kereseti kérelmet és a jogerős ítélet indokolása a per tárgyához szorosan nem tartozó tényállási elemeket is feltüntet.
- [22] A felperesek álláspontja szerint, a jogerős ítélet téves megállapításával szemben a káruk nem abból származott, hogy az alperes a vádiratot külföldre juttatta, hanem abból, hogy tiltakozásuk ellenére 2014. június 19-én megtagadta a személyes adataik nyilvántartásból való törlésére irányuló kérelmük teljesítését.
- [23] A felperesek további felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet a Ptk. 4. § (1) és (4) bekezdését is sérti, mivel nem vette figyelembe, hogy minden károkozó magatartás jogellenes, a jogellenesség magából a kár okozásából következik. Így az alperes kártérítési felelősségét önmagában megalapozza az a tény, hogy megtagadta a személyes adatok, bankszámlaszámok törlését a nyilvántartásából és erről a tényről az érintettek értesítését.
- [24] A jogerős ítélet az Infotv. 14. § b)-c) pontjait és 17. § (2) bekezdését megsértve nem állapította meg a jogsértést amiatt, hogy az alperes adatkezelése a felperesek tiltakozása ellenére történt. Miután az alperes az Infotv. 20. § (2) bekezdésének megfelelően nem tájékoztatta a felpereseket az adatkezelés

céljáról, a jogerős ítélet tévesen állapította meg, hogy az adatok külföldre történő továbbítása nem volt jogellenes.

- [25] A jogerős ítélet az Infotv. 6. § (1) bekezdését megsértve nem vizsgálta a konjunktív feltételek teljesülését azt megelőzően, hogy az ütköző érdekeket mérlegelte. Ezen túlmenően figyelmen kívül hagyta a jogerős ítélet a felperesek érdekeinek vizsgálata során, hogy a személyes adataik Amerikai Egyesült Államokba való továbbítása során veszélybe kerül a felperesek identitása, adataikat terroristák vagy hitel- és társadalombiztosítási csalásokhoz használhatják fel, hackerek támadhatják a bankszámlaszámaikat. Ezzel szemben kellett volna értékelni az alperes adatkezeléshez fűződő érdekét.
- [26] A banktitok szabályaiba ütközően állapította meg a jogerős ítélet azt is, hogy az üzleti életben való részvétel elkerülhetetlenné teszi a magánszemélyek bankszámlaszámainak szélesebb körben való közölhetőségét.
- [27] A felperesek álláspontja szerint a Ptk. 81. §-a alapján megállapítható, hogy az alperes megsértette a felperesek személyhez fűződő jogát azzal, hogy személyes adataikat, bankadatokat átadta az amerikai cég részére és a felperesek tiltakozása ellenére nem törölte azokat a nyilvántartásából és nem értesítette az érintetteket. Ebből következően a jogerős ítélet jogszabályt sértve állapította meg az alperes kártérítési felelősségének hiányát.
- [28] Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem lényegében a mérlegelés felülvizsgálatára irányul, amelyre a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. A jogerős ítélet a felperesek téves álláspontjával szemben valamennyi kereseti kérelem felől határozott. A felperesek a kártérítési igényük alapját a per során többször módosították; kártérítési igényüket kezdetben a vádirat külföldre juttatásának jogellenességére, majd a bocsánatkérés elmaradására, a felülvizsgálati kérelemben pedig újonnan, a tiltakozásuk ellenére megvalósuló szándékos károkozás tényére alapították. Ennek ellentmondva, a felülvizsgálati kérelemben ugyanakkor a felperesek a kár bekövetkezésénél a szerződéstől való elállásra, a tanú nyilatkozatára hivatkozva, a bocsánatkérés megtagadásában jelölték meg. A kereseti követelés alapjának és az indokok megváltoztatásának a felülvizsgálati kérelemben nincs helye.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [29] A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben írt indokok alapján nem sértett jogszabályt.
- [30] Az eljáró bíróságok a perbeli jogvita elbírálásához szükséges és releváns tényállást feltárták és az ennek alapján meghozott, keresetet elutasító döntésük helytálló volt. Tekintettel arra, hogy a felperesek a perben a keresetet és annak jogalapját számtalan alkalommal módosították, az elsőfokú bíróság ítéletében is rögzítve, helyesen, a kereset legutolsó 51. sorszám alatt előterjesztett módosítását tette az elbírálás tárgyává. Ennek megfelelően az eljáró bíróságok - a felperesek téves hivatkozásával szemben - a Pp. 213. § (1) bekezdése alapján valamennyi kereseti kérelmet elbírálták.
- [31] A Kúria a Pp. 275. § (1) bekezdése értelmében a jogerős ítéletet a perben rendelkezésre álló adatok és nyilatkozatok alapján bírálja felül. A fél által a felülvizsgálati kérelemben előadott új érvek vizsgálatára a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Az olyan érveket és a kereset alapjául szolgáló jogi indokokat, amelyeket a felek a perben korábban nem adtak elő, az eljáró bíróságok nem vizsgálhatták, így emiatt a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát megállapítani nem lehet. Erre tekintettel a Kúria a kártérítési felelősség Ptk. 4. § (1) és (4) bekezdései alapján történő vizsgálatát, és a jogsértés megítélése körében a Hpt. 50. § (1) bekezdése szerinti banktitok szabályainak megsértésére vonatkozó érveket mellőzte.

- [32] A felpereseknek a per során, valamint a jogi képviselőjük útján előterjesztett felülvizsgálati kérelmükben előadott érvelése szerteágazó és ellentmondásos volt. A jogsértés alapjául szolgáló magatartást lényegében a Ptk. 81. §-ára és az Infotv. egyes rendelkezéseire hivatkozva egyrészt a személyes adataikat is tartalmazó vádirat harmadik személy részére történt továbbításában, másrészt tiltakozásuk ellenére a személyes adataik nyilvántartásból való törlésének megtagadásában jelölték meg.
- [33] A jogerős ítélet a személyes adat jogellenes kezelését (továbbítását) azzal, hogy a cégcsoporthoz tartozó alperes a vádiratot a külföldi székhelyű anyavállalatnak megküldte, nem állapította meg. A Kúria a jogerős ítélet döntésével és a másodfokú bíróság jogi indokolásával teljes mértékben egyetért.
- [34] A felperes kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság nem vizsgálta a személyes adat kezelésének jogszerűsége tekintetében az Infotv. 6. § (1) bekezdésének egyik konjunktív feltételét. A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról Európai Parlament és Tanács 1995. október 24-i 95/46/EK Irányelve (a továbbiakban: Irányelv) 7. cikk f) pontja rendelkezik a személyes adat érintett hozzájárulásának hiányában való - jogszerű - kezeléséről abban az esetben, ha az adatfeldolgozás az adatkezelő, vagy az adatot megkapó harmadik fél jogszerű érdekeinek érvényesítéséhez szükséges. Az Irányelv e rendelkezésének megfelelő Infotv. 6. § (1) bekezdés b) pontja további feltételként írja elő a személyes adat érintett hozzájárulásának hiányában való jogszerű kezeléséhez a hozzájárulás beszerzésének lehetetlen vagy aránytalan költséggel járó voltát. A közösségi jog elsőbbségére tekintettel a közösségi jog és a jogvitában alkalmazandó tagállami jogszabály tartalmi eltérése esetén a közösségi jog értelmezése szükséges (C-14/83. sz. Von Colson ügy, C-106/89. sz. Marleasing ügy). Az Európai Unió Bírósága hasonló tényállás mellett, amelyben a tagállami jogszabály szintén további feltételeket írt elő az érintett hozzájárulásának hiányában történő személyes adatkezeléshez, az egyesített C-468/10. és C-469/10. számú döntéseiben kimondta, hogy az ilyen szabályozás ellentétes az Irányelv 7. cikk f) pontjával, és annak közvetlen hatálya van. Tekintettel arra, hogy az Európai Bíróság az Irányelv 7. cikk f) pontját már értelmezte, szükségtelen volt az Európai Bíróság előtt az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése (C-283/81. sz. Cilfit ügy). Az Európai Bíróság a hivatkozott döntéseiben kimondta az Irányelv 7. cikk f) pontjának közvetlen hatályát, melynek értelmében arra a felek a tagállami bíróságok előtt folyamatban lévő perben közvetlenül hivatkozhatnak. Ezért jogszabálysértés nélkül alkalmazta az Irányelv vonatkozó rendelkezését a másodfokú bíróság és mellőzte az Infotv. 6. § (1) bekezdés b) pontjában írt további feltétel vizsgálatát.
- [35] A per adatainak és az érintett felek érdekeinek helyes mérlegelésével állapították meg az eljáró bíróságok, hogy az alperes által továbbított vádiratot a felperes által az ellene indított eljárásban bizonyítékként felhasználó harmadik személynek (alperes anyavállalatának) méltányolható érdeke fűződött annak igazolásához, hogy hasonló tárgyú igényérvényesítéssel összefüggésben az I. rendű felperessel szemben büntetőeljárás indult, és ennek az érdekeknek az érvényesítése a személyhez fűződő jog korlátozásával arányban áll. A vádiratnak a szabályozott eljárási rendben működő OECD NKP előtt folyó eljárásban történt felhasználásával okozott érdeksérelem tekintetében a felperesek azon előadása, mely szerint fennállt a terroristák, csalók vagy hackerek részéről a személyes adataikkal való visszaélés veszélye, a perben nem volt értékelhető.
- [36] A felperesek kifogásolták, hogy az alperes az Infotv. 20. § (2) bekezdésének megfelelően előzetesen nem adott tájékoztatást. Önmagában ez a mulasztás az adatkezelés jogellenességét nem teszi megállapíthatóvá. Az adattovábbítás - felperesek előtt már egyébként is ismert - megtörténtéről és céljáról való tájékoztatás megadására való kötelezés iránti keresetet pedig a felperesek nem terjesztettek elő (Infotv. 22. § (5) bek.).

- [37] A felperesek álláspontja szerint személyhez fűződő jogukat sértette meg az alperes azzal, hogy kérésük és tiltakozásuk ellenére nem törölte a nyilvántartásból a személyes adataikat. Önmagában az, hogy a törlés iránti kérelemnek az alperes nem tett eleget, a jogsértést nem teszi megállapíthatóvá. Ettől függetlenül az adat törlésére kötelezés akár a Ptk. 84. § (1) bekezdés d) pontja szerinti objektív szankcióként, akár az Infotv. 22. § (5) bekezdése alapján eredményesen csak akkor kérhető, ha van az adatkezelőnek olyan nyilvántartása, amely tekintetében az igény teljesíthető. A törlés iránti kérelem a perbeli tényállás esetében értelmezhetetlen és teljesíthetetlen. A felperesek nem jelölték meg, milyen nyilvántartásból kérik törölni a személyes adataikat. Az alperes a birtokában lévő vádiratból nyilvánvalóan nem törölheti a felperesek személyes adatait. A per adatai alapján nincs az alperesnek olyan nyilvántartása, amely a felperesek személyes adatait tartalmazza.
- [38] A téves felülvizsgálati állásponttal szemben jogsértő magatartásként az, hogy az alperes önként nem tett eleget a felperesek felhívásának, nem értékelhető. Az alperes sui generis kártérítési felelőssége sem állapítható meg azon az alapon, hogy a felhívásnak önként nem tett eleget. Önmagában az, hogy az alperes nem ismerte el a felperesek által állított károkozást, jogellenes, felróható magatartásként ugyancsak nem értékelhető. Ettől függetlenül az jogerős ítélet a per adatainak helyes, okszerű, az általános élettapasztalat és a logika szabályainak megfelelő értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperesek az állított káruk bekövetkezését - az aggályt keltő okirattal és tanúvallomással - nem bizonyították hitelt érdemlően.
- [39] Mindezekre tekintettel a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy az alperes a felperesek személyes adatainak kezelésével jogsértést nem követett el, ezért a kereset alaptalan.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [40] Ptk. 81. §, Infotv. 6. §, 8. §, 22. §

Záró rész

- [41] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az alperes kérelmére a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.
- [42] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta és az eredménytelen felülvizsgálattal élő felpereseket a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperes ügyvédi képviselétével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

Budapest, 2016. szeptember 7.

Dr. Mészáros Mátyás s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

Vné

A kiadmány hitelül:

tisztviselő